

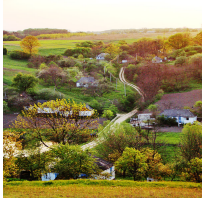
Ф. І. Олексієнко

Ісайки

ІСАЙКИ – село Богуславського району [Київської області](#). Ісайків. сільс. раді підпорядк. с. Яцюки. Знаходиться на р. Реп'яшка (притока *Росі*, бас. [Дніпра](#)), за 140 км від Києва та за 8 км від райцентру. Площа 4,3 км². Насел. 1211 осіб (2001), переважно українці. Пobl. Яцюків виявлено городище часів Київ. Русі. І. вперше згадуються в писем. джерелах 1579. За люстрацією 1622 вони входили до Богуслав. староства. 1631 тут було 12 дворів, працювали 2 млини. Про І. є згадка в подорож. нотатках араб. історика та мандрівника П. Алепського за 1654. Жит. брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького, у повстанні на чолі з богуслав. полковником С. Самусем (1702–04), Коліївщині (1768). За часів Хмельниччини І. перебували в складі Корсун., потім – Білоцерк. полків. Після Прут. миру 1711 село належало Польщі. 1777 польс. король Станіслав-Август Понятовський подарував І. своєму племіннику С. Понятовському. Останній 1799 продав їх графу К. Браницькому. Наприкінці 18 ст. тут уже працювала винокурня. Після 2-го поділу Польщі 1793 І. відійшли до Рос. імперії. У 19 – на поч. 20 ст. – село Канів. пов. Київ. губ. 1790 мешкало 1029, на поч. 1860-х рр. – бл. 1,8 тис., 1900 – 3340 (710 дворів) осіб. У 19 ст. село було досить відомим завдяки вироб-ву глиняного посуду, велику кількість якого відправляли на продаж у Херсон. губ. і Одесу. 1862 відкрито церк.-парафіял. школу. Від 1886 – волос. центр. На той час до Ісайків. волості належали села Біївці, Дибинці, Киданівка (нині усі Богуслав. р-ну), Яцюки, х. Безодня, 4 ферми та Бієвец. фільварок. 1889 частину ісайків. маєтку у Браницького придбав департамент уділів. Наприкінці 1917 чл. Всерос. установ. зборів, есер Г. Пирхавка та місц. жит. П. Вертелецький (отаман Сокира) організували загін вільного козацтва. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Після переходу влади до більшовиків у квітні 1919 у Медвині (нині село Богуслав. р-ну) та І. створ. т. зв. Медвин. республіку, одним із керівників якої був і Г. Пирхавка. Повстанці (налічувалося кілька тисяч) протестували проти більшов. ладу та запровадженої продрозверстки. Згодом під тиском интернац. полку угорця Р. Фекете та батальйону Київ. повіт. військомату Медвин. республіку ліквідовано. Від 1923 – у складі Медвин., від 1930 – Богуслав. р-нів. Мешканці також чинили опір проведенню насильниць. колективізації. Під час голодомору 1932–33 померло 322 особи. 1937–38 репресовано 25 ісайківців. Від 27 липня 1941 до 26 січня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Гітлерівці вивезли на примус. роботи до Німеччини 270 жит. І. та Яцюків. На фронтах 2-ї світової війни загинуло 323 мешканці цих сіл. Нині в І. – навч.-вихов. комплекс; Будинок культури, б-ка;

фельдшер.-акушер. пункт. Діє реліг. громада УПЦ МП. На честь воїнів-односельчан, які загинули під час 2-ї світової війни, встановлено меморіал. Серед видат. уродженців – Герої Рад. Союзу [І. Киселенко](#), [П. Киселенко](#) та *І. Мартиненко*.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Ісайки / Ф. І. Олексієнко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12684>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).